

Vänsterpartiet i EU
Stoppa handelsavtalen
TTIP, CETA och TiSA!

Fotograf: GUE/NGL

Vänsterpartiet är för frihandel, men bara om den förenas med demokrati, hållbar utveckling och välfärd.

Är internationella handelsavtal så svåra och krångliga som de flesta människor tror? Egentligen inte. Men man måste ställa frågan: på vems villkor görs avtalet och enligt vilka regler ska handeln ske? Vill vi ha handelsavtal som inskränker demokratin? Nej, men tyvärr är det precis vad som blir följden om de här handelsavtalen blir verklighet:

- CETA, mellan EU och Kanada
- TTIP, mellan EU och USA
- TiSA, ett världsomfattande avtal om tjänstehandel

Storföretag stämmer stater

Ett av de största problemen i CETA- och TTIP-avtalen är förslaget om **investeringsskydd**. Det innebär att företag skulle kunna stämma stater som ändrar lagar och regler så att vinsterna blir mindre än planerat. Ta till exempel frågan om vinster i välfärden. En majoritet av svenskarna vill förbjuda det. Låt säga att en svensk, rödgrön regering beslutar att förbjuda vinster i välfärden. Då skulle det föreslagna TTIP-avtalet till exempel ge det amerikanska riskkapitalbolaget KKR, som äger vårdföretaget Carema/Vardaga, rätt att

**”Företagen blir
trygghetskapitalister
med garanterade
vinster oavsett vem
som vinner demokratiska
val. Så vill vi inte ha det.
Därför säger vi nej!”**

stämman Sverige. Bara därför att den nya lagen skulle sätta stopp för KKR:s vinster. Ärendet skulle avgöras i en internationell specialdomstol. Folkets demokratiska val blir inte längre avgörande. Demokratin inskränks. Redan idag finns många exempel på länder som har haft avtal med liknande bestämmelser i sina handelsavtal. När Slovakien ville bli av med vinstintresset i sin sjukförsäkring stämde landet av det nederländska försäkringsbolaget Achmea. Och bolaget vann! När Uruguay ville begränsa rökning med varningsannonser stämde det av Philip Morris. Det är inte så att storföretagen är rättslösa idag. Både USA och länderna i EU har nationella rättssystem som kan lösa eventuella konflikter. Men självklart måste också demokratiskt valda regeringar få genomföra viktiga reformer som man fått folkligt mandat för.

Oåterkallelig privatisering

I TiSA-avtalet finns en princip som säger att redan beslutade avregleringar och privatiseringar av offentliga tjänster ska göras oåterkalleliga. Är det en gång beslutat, ska det inte kunna rivas upp igen. Den kallas Ratchetklausulen. Med andra ord: demokratiska val ska inte kunna påverka redan beslutad privatisering.

EU-kommissionen, som stöder dessa förslag, har valt storföretagens lobbyister som sina främsta rådgivare. Med de föreslagna skrivningarna i handelsavtalen tar företagen inga risker mer. De blir trygghetskapitalister med garanterade vinster oavsett vem som vinner demokratiska val. Så vill vi inte ha det. Därför säger vi nej!

Företag förhandsgranskar lagar

I TTIP-avtalet föreslås också "Råd för regleringssamverkan". I dessa råd vill EU och USA ge storföretagen en särställning. Redan när en ny lag förbereds ska företagen kunna påverka förslaget genom råden. Till exempel skulle livsmedelsindustrin vara med och påverka utformningen av nya lagar om livsmedelssäkerhet redan innan förslaget nått Europaparlamentet. Det är inte demokratiskt.

Försvara miljö och arbetsrätt

Avtalen ska också minska så kallade handelsbarriärer. Men när barriärer handlar om lagar och regler som skiljer sig åt mellan EU och andra handelspartners, gäller det att vara vaksam. För det handlar om lagar för miljö och klimat, konsumenthälsa och djurskydd. På många områden har till exempel USA betydligt sämre lagstift-

Fotograf: GUE/NGL

**“CETA, TTIP och
TiSA-avtalen är ännu
inte godkända. De går
fortfarande att stoppa.
Men det kräver att vi
blir många som
säger ifrån.”**

ning och vill därför att EU också ska sänka sina krav. Så vill vi inte ha det. Ingen lag som skyddar människor, djur och miljö ska försämrats genom ett handelsavtal.

Dags att sätta stopp

CETA-, TTIP- och TiSA-avtalen är ännu inte godkända. De går fortfarande att stoppa. Men det kräver att vi blir många som säger ifrån. Det har lyckats tidigare. Handels-avtalen som kallades MAI och ACTA, med liknande innehåll, stoppades tack vare massdemonstrationer, namninsamlingar och starka protester. Vi kan göra samma sak igen!

eu.vansterpartiet.se
twitter.com/MalinBjork_EU
facebook.com/VansterpartietEU